

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน
ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม
GOOD GOVERNANCE OF PRIVATE SCHOOL
ADMINISTRATORS IN MUANG DISTRICT, IN THE
NAKHONPATHOM PROVINCIAL EDUCATION OFFICE

เพ็ญศิริ บุญศรีเมือง

Pensiri Boonsrimuang

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Master's degree student Curriculum and Teaching Faculty of Education Bangkok Thonburi University

E-mail: 6433100037@bkkthon.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม ตามการประเมินของครูจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 460 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 210 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และ (2) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, หลักธรรมาภิบาล, ผู้บริหารโรงเรียนเอกชน, สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the level good governance of private school administrators in Mueang district, in the Nakhonpathom Provincial Education Office; 2) to compare good governance of private school administrators in Mueang district, in the Nakhonpathom Provincial Education Office, classified by educational level and work experience. The population was 460 teachers of private school administrators in Mueang district, in the Nakhonpathom provincial education office of 2022. The sample totaling 210 samples, determined by Krejcie & Morgan 's table, was obtained by simple random sampling method. The instrument used for data collection was a 5- point rating scale

questionnaire. The statistics used to data analyze were frequency, mean, percentage Standard Deviation and t-test

The result of research were found that: (1) The level good governance of private school administrators in Mueang district, in the Nakhonpathom Provincial Education Office, overall and in each aspect at high level; and (2) comparison good governance of private school administrators in Mueang district, in the Nakhonpathom Provincial Education Office, classified by educational level and work experience were not different.

Keywords: School administration, Good Governance, Private School Administrators, Nakhonpathom provincial education office

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ภาครัฐ และ เอกชนมีความจำเป็นที่จะต้องก้าวให้ทันในการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงเพื่อที่จะพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยเน้นถึงการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล (Good Governance) เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สิทธิและเสรีภาพของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนและการตรวจสอบอำนาจรัฐ ทำให้ประชาชนเริ่มมีความสนใจ ตื่นตัวเกี่ยวกับหลักธรรมาภิบาลยิ่งขึ้น และเป็นที่เชื่อกันว่าประเทศไทยมีการนำหลักธรรมาภิบาลไปปรับใช้กับการปฏิบัติงานใน ภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนแล้วจะทำให้ประเทศมีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดี และเกิดความเป็นธรรมในสังคม เศรษฐกิจและการเมือง (สถาบันพระปกเกล้า, 2544)

ธรรมาภิบาล เป็นแนวทางการบริหารที่กำหนดไว้ในกฎหมาย เริ่มต้นตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 (วารศักดิ์ อูรรณโณ, 2542) ตามด้วยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และหน่วยงานระดับรอง ได้ประกาศหลักการการนำธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการในแวดวงการศึกษาที่กำหนดไว้ในการบริหารฐานโรงเรียน (School based management: SBM) และแนวทางการบริหารโรงเรียนนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ การบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชน จึงต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ซึ่งเรียกกันโดยทั่วไปว่า “ธรรมาภิบาล” มาบูรณาการในการบริหารและจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน ในฐานะที่เป็นนิติบุคคล หลักการดังกล่าวได้แก่ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า(กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 หน้า 30)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาและให้การศึกษาแก่ประชาชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำหลักธรรมาภิบาลมาบูรณาการในการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ การบริหารสถานศึกษาผู้บริหารต้องใช้หลักธรรมาภิบาล ซึ่งเป็นหลักธรรมาภิบาลแบบวัฒนธรรมอย่างแท้จริงมิใช่การร่างด้วยกฎหมาย และต้องเกิดประโยชน์ต่อทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มิใช่บริหารเพื่อประโยชน์ต่อบุคคลหรือกลุ่มคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ (นิศานาด มั่งศิริ, 2551, หน้า 78) ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะที่เป็นผู้บริหารงานโรงเรียน มีอำนาจในการตัดสินใจในการบริหาร ดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาที่ต้องยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม และหลักนิติธรรมในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้มาซึ่งความน่าเชื่อถือ รวมถึงการมีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ จนเป็นที่ยอมรับขององค์กร ซึ่งการใช้หลักธรรมาภิบาลทำให้สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานได้ อีกทั้งยังเป็นกลไกในการควบคุมติดตามและตรวจสอบ โดยมีประชาชนหรือองค์กรภายนอกมีส่วนร่วม ทั้งนี้ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายแก่การบริหารองค์กร

เพราะการสร้างธรรมาภิบาลให้เกิดขึ้นในองค์กร เป็นการสร้างสำนึกที่ดีในการบริหารงานและการทำงานในองค์กร และจัดระบบที่สนับสนุนให้มี การปฏิบัติตามสำนึกที่ดี ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่สิ้นเปลือง การติดตามการทุจริต ความโปร่งใส โดยคำนึงถึงผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับผลกระทบ ผู้บริหารย่อมที่จะต้องอาศัยหลักการ แนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์ โดยมีความมุ่งหวังที่จะให้การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะพัฒนาเยาวชน อย่างสมดุรอบด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ สังคมและ สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

ด้วยสภาพปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียน เอกชนในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัด สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐมจำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

การทบทวนวรรณกรรม

1. ความหมายของการบริหาร

นักวิชาการหรือผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ดังนี้

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 4) กล่าวว่าการบริหารต้องมีหลักการ 6 ประการคือมีคนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันทำกิจกรรมมีการใช้ทรัพยากรมีกลวิธีทำงานที่เหมาะสมมีการช่วยกันกำหนดเป้าหมายและทำงานให้บรรลุ เป้าหมายนั้น

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 1-2) กล่าวว่าการบริหารมีองค์ประกอบ 4 ประการคือกลุ่มบุคคลมุ่งหมาย กระบวนการทำงานและทรัพยากร

เซอร์จิโอวานนิ (Sergiormanni, 1987 : 58) กล่าวว่าการบริหารเป็นกระบวนการทำงานกับผู้อื่นและโดยผู้อื่นเพื่อ การบรรลุเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

สมพงษ์ เกษมสิน (2514 : 13-14) มีความเห็นว่า การบริหาร หมายถึง การใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากร บริหาร (administrative resource) เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ และการจัดการ มาประกอบการตามกระบวนการบริหาร (process of administration) เช่น POSDCORB Model ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฮารอर्ट ดี.คูล์ (Harold D.Koontz, 1972) ได้ให้ความหมายว่าการบริหารหมายถึง การทำงานให้สำเร็จโดย อาศัยผู้อื่น

เอเนสส์ เดลล์ (Ernest Dale, 1973 : 4) ได้ให้ความหมายของการบริหารว่า เป็นกระบวนการจัดองค์การและ การใช้ทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า

นิวต์แมน และ ซัมเมอร์ (Newman and Summer, 1964 : 9) ยังได้เสนอแนะว่าการบริหารเป็นกระบวนการ ทางสังคม ซึ่งประกอบด้วยชุดกิจกรรม อันจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายและกิจกรรมต่างๆ นั้นมักจะเกี่ยวข้องกับ การติดต่อสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

2. การบริหารโรงเรียน

ฮอย และ มิสเกล (Hoy and Miskel, 2001 : 170) อธิบายว่าการบริหารโรงเรียนเป็นการบริหารบุคลากรทางการศึกษา ครู นักเรียน เพื่อให้ความร่วมมือร่วมแรงร่วมใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้บุคลากรทั้ง 3 กลุ่มเห็นด้วยและดำเนินการตามข้อตกลงที่วางไว้แล้วพึงยึดถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด

กู๊ด (Good, 1983 : 14) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า เป็นการวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมการจัดการเกี่ยวกับงานหรือกิจการในโรงเรียนทั้งการบริหารธุรกิจโรงเรียนและการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น

Campbell (1972) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า เป็นการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมายอย่างแท้จริงและผู้จัดยุทธศาสตร์ทางการศึกษาก็คือ ผู้บริหารการศึกษา

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2527) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า การบริหารโรงเรียน เป็นกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลาย คนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในด้านต่างๆ นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยการ ควบคุม สิ่งแวดล้อมที่มีบุคคลอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บุคคลพัฒนาไป ตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่

นิพนธ์ กินาวงศ์ (2533) ให้ความหมายของการบริหารโรงเรียนว่า การบริหารโรงเรียนเป็นกระบวนการต่างๆ ในการดำเนิน งานของกลุ่มบุคคลซึ่งเรียกว่าผู้บริหาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบริหารการศึกษาแก่สมาชิกในสังคม การดำเนินการต่างเป็นไปตามระบบที่สังคมกำหนดไว้

3. บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา

เมอร์ฟี และ ดัตนาว (Murphy & Datnow, 2001 : 263-278) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาคือ บุคคลที่สำคัญที่สุดต่อความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษา โดยรวมของสถานศึกษา โดยต้องปฏิบัติหน้าที่ที่สำคัญต่อไปนี้

1. ทำหน้าที่กำกับดูแลกระบวนการปฏิรูปอย่างใกล้ชิด เป็นผู้ส่งสัญญาณถึงการยอมรับและให้การสนับสนุนต่อการดำเนินการที่เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา

2. สนับสนุนการปฏิรูปโดยการจัดสรรทรัพยากรเพื่อดำเนินงานอย่างเหมาะสมและช่วยจัดอุปสรรคทั้งภายในและภายนอกที่อาจขัดขวางต่อการปฏิรูปการศึกษา

3. ส่งเสริมและกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมและแสดงภาวะผู้นำของครูในกระบวนการปฏิรูปและการบริหารจัดการการศึกษาของโรงเรียน

กรอสส์ และ แชพปีโร (Gross & Shapiro, 2002, pp. 256-266) ให้ความร่วมมือเห็นในเรื่องเดียวกันว่า ผู้นำจะต้องสร้างดุลยภาพระหว่างการบริหารงาน โดยยึดหลักกฎหมายซึ่งเป็นความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) กับความรับผิดชอบต่อผู้อื่น (Concern for people หรือการมุ่งความสัมพันธ์ เช่น การมีผู้นำยืนหยัดเคียงข้างครูในการปกป้องการสอนที่เห็นว่าถูกต้อง แต่ขณะเดียวกันก็ยอมให้สังคมสามารถตรวจสอบได้ โดยต้องปฏิบัติต่อครูในเรื่องนี้ด้วยความให้เกียรตินับถือและเอื้ออาทรต่อกัน เป็นต้น

กระทรวงศึกษาธิการ (2544 : 12) ได้กำหนดบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า เป็นผู้นำในการพัฒนา มีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การสร้างความร่วมมือ และประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาเพื่อการวางแผนพัฒนาการจัดให้มี ข้อมูลสารสนเทศ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อม ตลอดจนวัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียน การสอนการนิเทศ ช่วยเหลือ โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายใน ระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบ การกำกับติดตาม ประเมินผลและมีการนำผลการประเมินไปใช้

ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และการ สนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจความสามารถในการ พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนตลอดเวลา

4. หลักธรรมาภิบาล

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ได้ให้คำนิยามธรรมาภิบาล ได้ว่า การบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจ เอกชน และภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการ และฝ่ายธุรกิจ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข มีความรู้รักสามัคคี และร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศเพื่อบรรเทา ป้องกัน หรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติที่หากจะมีมาในอนาคตเพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรม ความโปร่งใส และการมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข สอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญ และกระแสโลกยุคปัจจุบัน (ราชกิจจานุเบกษา, 2542 : 26)

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ให้นิยามความหมายของคำธรรมาภิบาล” ไว้หลายประการ ดังนี้

1. ประชากรรัฐ หมายถึง กระบวนการสัมพันธ์ระหว่างภาครัฐภาคสังคมภาคเอกชนและประชาชนโดยทั่วไปในการที่จะทำให้การบริหารราชการแผ่นดินดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพมีคุณภาพโปร่งใสและตรวจสอบได้

2. ประชากรรัฐ หมายถึง การที่กลไกของรัฐ ทั้งทางการเมืองและการบริหารมีความแข็งแกร่งมีประสิทธิภาพ สะอาดโปร่งใส รับผิดชอบ

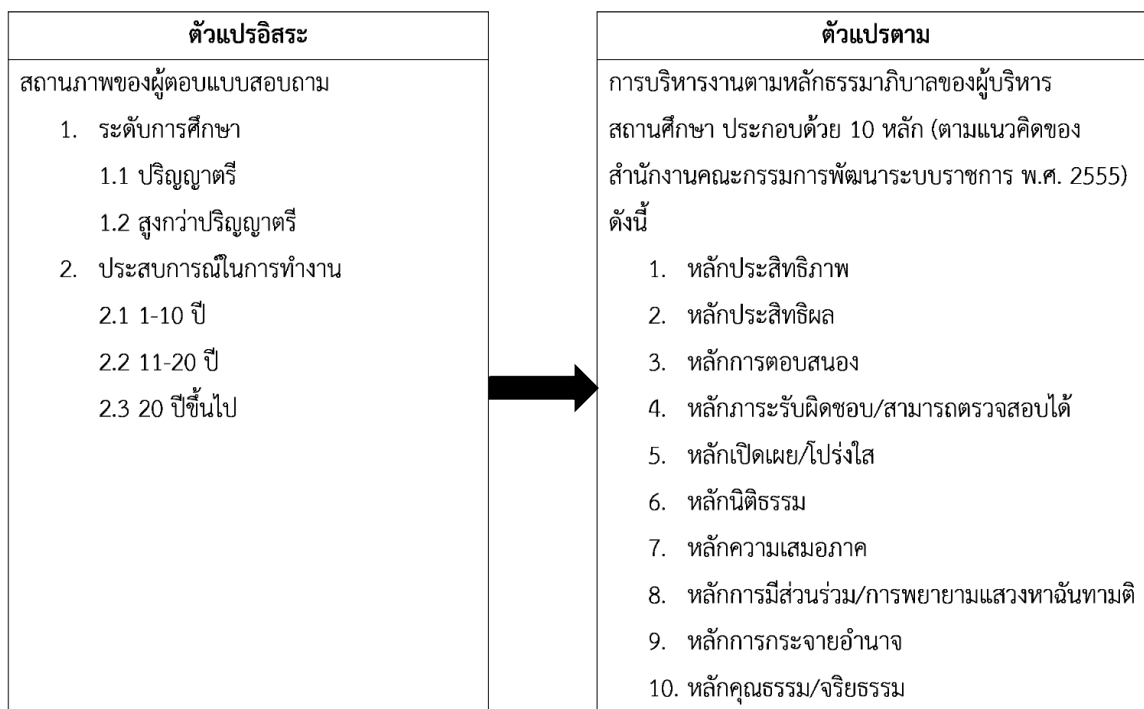
3. ประชากรรัฐ หมายถึง การบริหารหรือการปกครองที่ดีหรือการปกครองหรือการบริหารที่เป็นธรรม โดยมีองค์ประกอบ 3 ประการ ความโปร่งใส การตรวจสอบได้ และความมีประสิทธิภาพ

องค์การสหประชาชาติ (สถาบันพระปกเกล้า, 2545) ได้ให้ความหมายว่าธรรมาภิบาลคือการดำเนินการที่ภาคประชาชน และสังคมมีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกัน และมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถตรวจสอบและชี้แจงได้ ดังนั้นธรรมาภิบาลจึงมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันของมนุษย์ เพราะธรรมาภิบาลเป็นหลักพื้นฐาน ในการสร้างความเป็นอยู่ของมนุษย์ในสังคมทุกประเทศให้มีการพัฒนาเท่าเทียมกันและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งการดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน เพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใส

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2545, : 1-2) ธรรมาภิบาล ในความหมายแบบสากล มีความหมายรวมถึงระบบ โครงสร้าง และกระบวนการต่าง ๆ ที่วางกฎเกณฑ์ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของประเทศ เพื่อที่ภาคต่างๆ ของสังคมจะพัฒนาและอยู่ร่วมกันอย่างสงบสันติสุข ซึ่งจะเห็นได้ว่า ธรรมาภิบาลสากลเน้นกฎเกณฑ์(norm) ที่วางระบบโครงสร้าง กระบวนการ และความสัมพันธ์ของภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาสังคม ในการบริหารจัดการ เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมของรัฐซึ่งเป็นการบริหารจัดการที่ดี (Good Governance)

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ งานวิจัยนี้ ผู้วิจัยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังนี้

ภาพที่ 1. กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัย เชิงสำรวจ พื้นที่วิจัย คือโรงเรียนเอกชนในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2565 จำนวน 460 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม ปีการศึกษา 2565 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เทียบสัดส่วนประชากรตามขนาดโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับสอบถามการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม เพื่อใช้สอบถามผู้ให้ข้อมูลหรือกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบความแนวคิดในการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555, 20-22) คือ หลักประสิทธิภาพ, หลักประสิทธิผล, หลักการตอบสนอง, หลักการรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้, หลักเปิดเผย/โปร่งใส, หลักนิติธรรม, หลักความเสมอภาค, หลักการมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ, หลักการกระจายอำนาจ, หลักคุณธรรม/จริยธรรม ซึ่งลักษณะ

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scales) ของลิเคิร์ต (Likert, 1967) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ แต่ให้ความหมายแต่ละระดับ เรียงจากค่ามากที่สุดไปหาค่าน้อยที่สุด

3. วิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างโดยกำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถามตามความมุ่งหมายของการวิจัย ศึกษาเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 10 หลัก คือ หลักประสิทธิภาพ, หลักประสิทธิผล, หลักการตอบสนอง, หลักการรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้, หลักเปิดเผย/โปร่งใส, หลักนิติธรรม, หลักความเสมอภาค, หลักการมีส่วนร่วม/การพยายามแสวงหาฉันทามติ, หลักการกระจายอำนาจ, หลักคุณธรรม/จริยธรรม ตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2555, หน้า 20-22) ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ของ Likert Scale ตามหลักการและวิธีการสร้างแบบสอบถาม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย เสนอให้คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ตรวจสอบ แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญแก้ไขและตรวจทานให้สมบูรณ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง แก้ไขตามคำแนะนำ และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียนเอกชน อำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือทั้งฉบับ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาร์ค ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองและหาค่าความเชื่อมั่นแล้ว ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยการแจกแบบสอบถามจำนวน 210 ฉบับ ให้ครูโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม

5. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาจำนวน 210 ฉบับ พบว่า มีความสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) ในภาพรวมรายด้านและรายข้อ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์เปรียบเทียบการประเมินของครูที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการทดสอบค่า t-test ด้วยการใช้คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. ร้อยละ (Frequency)
2. ค่าเฉลี่ย (Percentage)
3. ความถี่ (Mean)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Division)
5. การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม ผลการวิจัยพบว่า

1.การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

2.เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญที่จะนำมาอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะหลักธรรมาภิบาล (Good governance) ว่าเป็นหลักการบริหารที่เป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จ นำไปสู่การ พัฒนาที่ยั่งยืน สามารถช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำความขัดแย้ง และสร้างความเป็นธรรมในสังคม รวมทั้งทำให้การบริหารงานตอบสนองความต้องการของประชาชน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เกิดความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ทำให้เกิดความน่าเชื่อถือและเกิดภาพลักษณ์ ที่ดีเป็นที่ยอมรับ ของสังคม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2555)) สอดคล้องกับงานวิจัยของพรทิพย์ ไทรทองคำ (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ พบว่า การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของพันธุ์ศักดิ์ ไทยสิทธิ (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล เทศบาลเมืองอโยธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของของเทศบาลเมืองอโยธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองอโยธยา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยมีประเด็นสำคัญ ที่จะอภิปรายใน 3 ด้าน ดังนี้

1.1 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม ด้านหลักคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารมีจิตสำนึกที่ดีและมีความรับผิดชอบ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่อย่างมีศีลธรรม คุณธรรม และ ยึดมั่นในหลักจริยธรรม สอดคล้องกับ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2542 ระบุว่า ในการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีควรส่งเสริมให้สังคมไทยตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญ 6 หลัก (สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2542) กล่าวว่ หลักคุณธรรม คือ การยึดถือในความดีงามถูกต้องเพื่อเป็นแบบอย่างแก่ประชาชนและเป็นการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตามไปพร้อมกัน เพื่อให้ประชาชนมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ และประกอบอาชีพสุจริต อันนำไปสู่การสร้างนิสัย ประจำชาติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สาสิทธิ์ ประทุมวงศ์ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาใน

เขตอำเภอเมือง จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 โดยภาพรวมและด้านหลักคุณธรรม อยู่ในระดับมาก

1.2 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม ด้านหลักประสิทธิภาพ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีหรือธรรมาภิบาล เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน และภาคประชาชน เป็นส่วนเสริมสร้างความเข้มแข็งหรือ สร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศให้ประเทศดำรงอยู่ได้ทั้งนี้ยังเป็นการ บรรเทาป้องกันหรือแก้ไขภาวะวิกฤติและอันตรายที่จะเกิดในอนาคตเพราะสังคมจะรู้สึกถึงความ ยุติธรรม ความโปร่งใส และ ความมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขสอดคล้องกับความเป็นไทย รัฐธรรมนูญและการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ ,2545) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ จีรนาถ ภูริเศวตกำจร (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 พบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 1 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีการปฏิบัติสูงคือ ด้านประสิทธิภาพ

1.3 การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม ด้านหลักภาระรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อยที่สุด ทั้งที่เป็นด้านที่มีความสำคัญ สอดคล้องกับสำนักนายกรัฐมนตรีนว่าด้วยการสร้างระบบบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2542 ระบุว่า ในการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดีควรส่งเสริมให้สังคมไทยตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักสำคัญ 6 หลัก (สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2542) หลักความรับผิดชอบ ได้แก่การตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม ความใส่ใจปัญหาสาธารณะ และความกระตือรือร้นที่จะมุ่งแก้ไขปัญหา ตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน สอดคล้องกับงานวิจัย มะลิพร แดงตะขบ (2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร ตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเขาฉกรรจ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 พบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในอำเภอเขาฉกรรจ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระแก้ว เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ หลักความรับผิดชอบ

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการวิจัยของ สิริินญา ศิริประโคน (2561) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานพบว่า ครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ทั้งโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

ผลการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครปฐม โดยรวมในระดับมาก ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ควรบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลให้สูงขึ้น เพื่อเป็นแนวปฏิบัติให้แก่ครู ผู้ปกครอง ชุมชน ให้เป็นแบบอย่างที่ดี แต่มีการนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการพัฒนาดังนี้

1. ด้านหลักการรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ ผู้บริหารควรจัดเตรียมระบบการแก้ไขหรือบรรเทาปัญหาและผลกระทบใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นภายในโรงเรียน และควรมีการสนับสนุนให้มีการตรวจสอบการทำงานของโรงเรียน รวมถึงผู้บริหารควรมีการรายงานผลสัมฤทธิ์ได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อสาธารณะ เช่น การติดป้ายประกาศ
2. ด้านหลักการมีส่วนร่วม/การแสวงหาฉันทามติ ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรร่วมกันตรวจสอบผลของการปฏิบัติงาน และมีความพยายามในการแสวงหาฉันทามติ หรือมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ครู และบุคลากรภายในโรงเรียน
3. ด้านหลักความเสมอภาค ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรร่วมกันตรวจสอบผลของการปฏิบัติงาน รวมถึงคำนึงถึงความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงบริหารของผู้ด้อยโอกาสทางสังคมโดยไม่มีการแบ่งแยกเพศสภาพ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ด้านหลักการรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ มีผลออกมาอยู่ในระดับน้อยมาก ดังนั้น จึงควรวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ในด้านหลักการรับผิดชอบ/สามารถตรวจสอบได้ รวมถึงมีแนวทางในการส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียน ตระหนักถึงความรับผิดชอบ
2. ส่งเสริมให้มีวิจัยในด้านการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้งในภาครัฐและเอกชนเพื่อสามารถเปรียบเทียบผลการวิจัย สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริง
3. ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพของผู้บริหารโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

- เกษม วัฒนชัย. (2546). *ธรรมาภิบาลบทบาทสำคัญกรรมการสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เกษม วัฒนชัย. (2546). *ธรรมาภิบาลกับบทบาทคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กรุงเทพฯ: สำนักนโยบายและแผนการศึกษา.
- ชัยอนันต์ สมุทรวานิช. (2543). *ธรรมาภิบาลการมีส่วนร่วมของประชาชนและกระบวนการทางด้านสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ: ตุลาการพิมพ์
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ไชยวัฒน์ คำชู. (2548). *การบริหารการปกครองที่โปร่งใสด้วยจริยธรรม*. กรุงเทพฯ : นวัตกรรมพิมพ์
- จันทร์านี สงวนนาม. (2551). *ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์
- ธีรพล คงนาวัง. (2545). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธงชัย สันติวงษ์ (2543). *องค์การและการบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 11, กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- ไพบุลย์ ช่างเรียน. (2532). *วัฒนธรรมการบริหาร*. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์
- บุญทัน ดอกไธสง (2537). *การจัดองค์การ*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- บวรศักดิ์ อวรรณโณ. (2544). *การสร้างธรรมาภิบาลในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- บวรศักดิ์ อวรรณโณ. (2546). *การสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance)*. กรุงเทพฯ : วิญญูชน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น
- ปราศญา กล้าผจญ สมศักดิ์ คงเที่ยง. (2564). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จุฬากาญจน์ เก่งกลสิกิจ. (2564). *การใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร สถานศึกษาในสหวิทยาเขตธรรมจักร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5*. การค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เจริญ เจษฎาวัดย์. (2547). *การตรวจสอบธรรมาภิบาลทฤษฎีและภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : พอดี.
- จิรนาถ ภูริเศวตกำจร. (2563). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 1*. บทความการประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 7. วิทยาลัยนครราชสีมา.
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร. (2542). *คุณธรรมและจรรยาวิชาชีพของผู้บริหารการศึกษา*. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ไพบุลย์ ช่างเรียน . (2532). *วัฒนธรรมการบริหาร*. กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์ .
- พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์รักษ์. (2563). *ปัจจัยการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 23*. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นิพนธ์ กินาวงศ์. (2543). *หลักการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1. พิษณุโลก : ตะกูลไทย
- สถาบันพระปกเกล้า. (2544). *ความหมายของธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- สถาบันพระปกเกล้า. (2544). *วิวัฒนาการของธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2552). *คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance Rating)*. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินเมียร์ โพร จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2555). *หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)*. กรุงเทพฯ : คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. *ระบบราชการ 4.0 ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน*. สืบค้นจาก <https://www.opdc.go.th/content/Mzk>.
- สิรินญา ศิริประโคน. (2561). *การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนบ้านมาบเตย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกริก
- สุพรทิพย์ ไทรทองคำ. (2562). *การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่*. วารสารนาคนุตรปริทรรศน์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 1(11), 91-99.
- สมพงษ์เกษมสิน. (2514). *การบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 3 : สำนักพิมพ์เกษมสุวรรณ
- สมพงศ์ เกษมสิน. (2523). *การบริหาร*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

- สาตี ประทุมวงศ์. (2560). *การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สัมมา รัตนชัย. (2560). *หลัก ทฤษฎีและปฏิบัติการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่างวารุณี โพธิ์คำ. (2563). *การบริหารสถานศึกษาโดยใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหาร โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า*. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, 5(1), 53-62.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์ และคนอื่นๆ. (2553). *การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). *การบริหารโรงเรียน : ทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาสน์การพิมพ์.
- Ernest, Dale. (1973). *Theory and Practice*. New York : McGraw – Hill.
- Fester J. W. & Kettl, D. F. (1991). *The Politics of the Administrative Process*. New Jersey: Chatham House.
- Harold D, Koontz. (1972). *Analysis of Managerial Functions*. New York : McGraw - Hill Book.
- Herbert, A. Simon. (1947). *Administrative Behavior*. New york: Macmillian.
- Hoy, W. K. & Miskel, C. G. (2001). *Education and Administration Theory, Research and Practice*. New York: McGraw Hill.
- Peter Drucker. (1995). *The practice of management*. New York: Haper & Row, Publishesv.
- Sergiovanni, T.J. (1987). *Leadership and Organizational/Culture : New Perspectives on Administrative Theory and Practice*. Chicago : University of Illinois
- Taylor, Frederick W. (2002). *The Principles of Scientific Management*. New York: Harper.